

Maja

Przewodna

JELENIOGÓRSKIE STOWARZYSZENIE
FILATELISTÓW I KOLEKCJONERÓW
GALERIA MAŁYCH FORM
GRODZKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ

Maja Frywolna
Kobieta na znaczkach
i kartach pocztowych

WYSTAWA
z kolekcji
Apolinarego Kurowskiego
Janusza Milewskiego
Waldemara Wiśniewskiego
i Antoniego Bila

JELEŃ GÓRA, 9 - 31 MARCA 2000 r.

W swej nazwie „Maja frywolna” odwołuje się do dzieła Francisco de Goy’a pn. „Maja naga”. Ten największy malarz hiszpański XVIII wieku namalował też „Maję ubraną”. Tradycja głosi, że „Maja vestida” służyła do zastąpienia swym strojem „Mai desnudy”. W ten sposób Goya stał się pierwszym malarzem strip-teasu w historii sztuki. Prezentowane na wystawie kartki z początku XX wieku, znaczki pocztowe czy widokówki współczesne to przejawy sztuki erotycznej mającej „państwowe” przyzwolenie. Najczęściej są to repro-

dukcje uznanych dzieł malarskich, rzeźb i grafik. Od wieków wszelkie przejawy sztuki erotycznej cieszyły się uznaniem kolekcjonerów, jak i koneserów obojga płci. Wystarczy napomknąć coś na temat sztuki erotycznej, by większość ludzi wyraziła swoje zainteresowanie, niektórzy z lekka zachichocą, a niewielu tylko odniesie się do niej z niesmakiem lub obojętnością.

A przecież już w przysłowiowej jaskini nasz przodek przedstawiał na ścianach lub rzeźbił kobiety ozdobione wszystkimi powabami płci. Wyol-

brzymione genitalia, wziębrane piersi, brzuch wypełniony pokarmem lub dziećmi, pośladki jak wzgórze, trójkąt łonowy rozłupany jak wejście do jaskini – to był ideał ówczesnej urody. Był on częściowo wytworem kultu Matki-Rodzicielki, dającej życie, pani wszystkiego co żywe. To matriarchat stoi u początków naszego społecznego funkcjonowania.

Na wystawie można prześledzić zmiany ideału urody kobiecej. Wiele z nich nie zgadza się z naszym dzisiejszym poczuciem estetyki. Wielką rolę, najczęściej negatywną, w kształtowaniu tych ideałów lub naszych postaw wobec sztuki erotycznej odgrywały religie, w tym judeo-chrześcijańska. To w tej atmosferze powstał pogląd, że ciało nagie i jego funkcje erotyczne są czymś ujemnym, wstydlivym, grzesznym, co przynosi nieszczęście. Zdaje się, że wielu

dzisiejszych przedstawicieli naszego narodu ulega tym przeświadczeniom, czego dowodzą ostatnie boje o tzw. pornografię i jej przejawy. Do głosu znów dochodzą zwolennicy stosowania wymuszeń, nakazów i zakazów, nazywanych przez niektórych z nas „moralnością”.

Być może ta wystawa pozwoli zwiedzającym na konstatację, że „nie taki diabeł straszny jak go malują”. A może oglądając ją wielu z Państwa uśmiechnie się, co będzie największym podziękowaniem dla jej twórców.

Janusz Milewski

KOLEKCJONERSKIE PASJE

Jeleniogórskie Stowarzyszenie Filatelistów i Kolekcjonerów powstało w 1997 roku. Jest samodzielną, autonomiczną organizacją regionalną skupiającą przede wszystkim kolekcjonerów znaczków pocztowych, a także numizmatyków, kolekcjonerów widokówek, kart telefonicznych, medali i odznaczeń oraz pamiątek i zabytków jeleniogórskich. Skupia obecnie 110 zbieraczy z Jeleniej Góry i okolic.

Stowarzyszenie zajmuje się pozyskiwaniem i zabezpieczaniem dokumentacji pocztowo-filatelistycznej naszego miasta i regionu sprzed 1945 roku, jak i powojennego okresu osiedlania się Polaków. Pokolenie pionierów i osadników odchodzi coraz szybciej, a spadkobiercy nie zawsze doceniają wartość pozostawionych dokumentów pocztowych w postaci np. listów i całostek. Często nieefektywne i niepozorne listy z lat 1945-47 mają dużą wartość dokumentacyjną, pokazując proces osiedlania się i asymilacji osadników pochodzących z różnych stron Polski i Europy.

Stowarzyszenie organizuje wystawy i sesje popularne poświęcone m.in. miastu i regionowi. Do największych imprez tego typu należała wystawa pn. „890 lat Jeleniej Góry” czy wystawa „1000 znaczków Czesława Ślani”. Wydaje lub inspirowane emisję okolicznościowych kartek korespondencyjnych (m.in. poświęconych starym widokom naszego miasta, bibliotekom publicznym, regionalnym towarzystwom społecznym czy przyrodzie Pogórza Sudeckiego), datowników pocztowych i wydawnictw okolicznościowych.

Stowarzyszenie współuczestniczy w wydawaniu półrocznika „Informator” Młodzieżowego Koła Filatelistycznego im. Czesława Ślani przy MDK. Członkowie JSFiK publikują swoje opracowania w kwartalniku „Skarbiec Ducha Gór” i „Roczniku Jeleniogórskim”. Wystawa „Maja frywolna” to kolejna wystawa prezentująca fragmenty zbiorów miejscowych kolekcjonerów: Apolinarego Kurowskiego, Waldemara Wiśniewskiego, Janusza Milewskiego i Antoniego Bila.

Wydawnictwo Jeleniogórskiego Stowarzyszenia Filatelistów i Kolekcjonerów,
ul. M. Skłodowskiej-Curie 12, 58-500 Jelenia Góra. Redakcja: Janusz Milewski.
Druk: Oficyna Wydawnicza A-F-T, ul. Wolności 159, 58-500 Jelenia Góra.
Wszystkie eksponaty pochodzą z kolekcji prywatnych A. Kurowskiego, J. Milewskiego, W. Wiśniewskiego i A. Bila. Luty 2000 r. Nakład: 200 egz.

021-10

090000
000060

ISBN 83-910530-5-9